

MEMO

datum : 10 april 2008
aan : college
van : Anita van Breugel, Emile Grotenbreg
kopie aan :
onderwerp : Kwaliteit Van de Broek & Bakema-flat

Naar aanleiding van de vraag omtrent de architectuurhistorische waarde van de flat aan het Plein van het architectenbureau van de Broek & Bakema, volgt hier de analyse. Het betreft hier een gebouw van het bekende architectenbureau van de Broek & Bakema en dateert van 1959. In later tijd is het VVV-gebouw dwars onder het bouwblok "geschoven".

Historie

Het bouwblok werd in 1959 gebouwd, nadat het station van de Bergsense stoomtram werd opgeheven en gesloopt. Het is iets verder naar achteren en meer haaks op de weg gebouwd, dan het station aanvankelijk was geplaatst. Voor het bouwblok zijn voor die tijd kenmerkende lage winkels met droogloop gebouwd, een soort "mini-Lijnbaan".

Ruimtelijke analyse:

De situering van het gebouw heeft geen uitgesproken richting, dat wil zeggen het maakt geen gevelwand af, bakent niets af of is niet speciaal op een punt gericht. Feitelijk kan worden gesteld dat het gebouw parallel ligt aan de Jan Oldenburglaan, echter op behoorlijk afstand daarvan. Het blok maakt echter ook geen onderdeel uit van de doorgaande weg, maar staat er haaks op. Ook vanuit de supermarktzijde van Het Plein, kan niet gezegd worden dat het bouwblok gericht is op deze zijde van Het Plein; daarvoor staat het te ver naar achteren en wordt de blik afgeleid door de lagere winkels en kiosken die ervoor staan. Doordat het gebouw geen richting heeft, veroorzaakt het onrust in de stedenbouwkundige structuur. Tevens wijkt het bouwblok door zijn afmetingen af van de meeste gebouwen in de nabije omgeving. Bijna alle panden zijn kleinschaliger en hebben een meer individueel karakter.

Door deze feiten kan geconcludeerd worden dat het gebouw zich ruimtelijk niet logisch voegt in de omgeving.

Architectuurhistorische analyse

Het bureau van de Broek & Bakema is in Nederland vooral bekend geworden door toonaangevende ontwerpen in de Nederlandse architectuurgeschiedenis ten tijde van de Wederopbouwperiode van na de oorlog. Hun bouwstijl wordt gekenmerkt door seriematige bouwblokken, 3 of 4 verdiepingen, gebruik van galerijen en plaatsing van gebouwen op zogenaamde "piloti" (pootjes van beton waaronder een doorgaande ruimte ontstaat.)

Van deze kenmerken kan gezegd worden dat de smalle gevelwand aan de kant van de horeca langs het Plein nog kwaliteit heeft doordat het mooi vormgegeven trappenhuis in het oog springt. Voorts is de regelmatige seriebouw bij de huidige flat nog herkenbaar, maar de onderlinge eenheid van de woningen is verdwenen. Dit komt doordat de verschillende eigenaren zelf per appartement wijzigingen hebben aangebracht: er zijn mensen die het balkon hebben dichtgezet; anderen hebben hun terras uitgebouwd, of kunststofkozijnen hebben

geplaatst van een afwijkende kleur en vormgeving. De kenmerkende “pilotti” worden niet meer ervaren doordat het VVV de open ruimte onder flat heeft ingenomen.

Architectuurhistorisch gezien heeft het bouwblok door deze wijzigingen aan kwaliteit ingeboet.

Conclusie:

Vanuit stedenbouwkundig oogpunt, voegt het gebouw zich niet logisch in de omgeving. Vanuit architectuurhistorisch oogpunt is waarde aan het bouwblok toe te kennen vanwege de faam van het architectenbureau. Omdat de onderlinge eenheid echter is verdwenen, is het bouwblok stilistisch ernstig aangetast.

Geconcludeerd kan worden dat zowel vanuit stedenbouwkundig oogpunt, alsmede uit architectuurhistorisch oogpunt, de verwijdering van dit bouwblok geen grote gevolgen heeft voor de ruimtelijke kwaliteit van Bergen.